

Erätaukotoimissa yhä tehostettavaa

Pesu- ja desinfiointitoimet erätauolla ovat olennainen osa siipikarjatilan sisäistä tautisuojausta. Taudinaiheuttajien määrä vähenee ja tautipaine alenee, ja samalla varmistetaan tuotannon laatua ja turvallisuutta.

Hannele Nauholz
Eläinten terveys ETT ry / TauTi-hanke
Kati Näsärö
Suojaa SiKana -hanke

Kun hankkeissamme on tehty tautisuojauksen arviointikäyntejä sekä broileri- että kalkkunakasvattamoihin, munintakanaloihin ja emotiloille, on käynyt ilmi, että erätaukotoimiteissa on suurta vaihtelua. Aiheesta on

herännyt mukavasti keskustelua Biocheck, UGent®- tautisuojauksen arviointilomakkeen kysymysten lisäksi.

Lika pinttyy tiukasti kiinni pinnoille. Mitä pitempään linnut ovat kanalassa ja mitä monimutkaisempia rakenteita siellä on, sitä vaikeampaa sen irrottaminen on. Pel-

ETT RY

Tautisuojauksen tasoa siipikarjatilolla on arvioitu ETT:n Tarikko-hankkeessa sekä Suojaa SiKana -hankkeen ja ETT:n TauTi-hankkeen toimesta. Kanalan pesu- ja desinfiointiritiinit ovat tautisuojauksessa avainasemassa.

källä mekaanisella puhdistuksella ei saada kaikkea likaa poistettua. Likaisten pintojen desinfiointi ei myöskään ole järkevää eikä kustannustehokasta.

Tarpeeksi pitkä erätauko mahdollistaa kanalan, huoltotilojen ja laitteistojen perusteellisen pesun, kuivatuksen ja desinfiointin.

Monilla tiloilla pesun, desinfiointin tai molemmat hoitaa ulkopuolinen yritys. Pesuryrittäjän kanssa kannattaa keskustella toimintatavoista liotuksen, pesuaineen käytön ja kuivahtaneiden pintojen desinfiointin osalta. Toimenpiteiden laatua täytyy aina itse tarkkailla ja tarvittaessa antaa palautetta. Vain taudinaiheuttajiin todella tehoavasta työstä kannattaa maksaa.

Liotus parantaa tulosta

Belgialaisessa tutkimuksessa (Luyckx et al. 2015) broilerikasvattamoissa bakteerimäärän todettiin vähenevän pesun vaikutuksesta huomattavasti tehokkaammin kuin desinfiointilla, joka oikeastaan vain viimeistelee pesutuloksen.

Pesu onkin oleellinen tekijä taudinaiheuttajien määrän vähentämiseksi, tautipaineen alentamiseksi ja tartuntaketjun katkaisemiseksi erien välillä. Tällä ei ole pelkästään merkitystä lintujen terveydelle ja hyvinvoinnille, vaan myös tuotettavien elintarvikkeiden laadulle ja turvallisuudelle.

Samana belgialaistutkimuksen mukaan broilerikasvattamoissa liotus vedellä yön yli paransi pesutulosta huomattavasti. Liotuksella oli jopa suurempi merkitys kuin sillä, käytettiinkö pesussa kylmää vai kuumaa vettä. Jos liotuksessa käytetään vaahtoavaa pesuainetta, liotusaikaa lyhennetään, jotta pesuaine ei ehdi kuivua pinnoille.

Kun kanalan pesu aloitetaan oikeaoppisesti ylhäältä alaspäin ensin katto kostuttaen, seinä ja lattiapinnat ehtivät liota sillä aikaa, kun kattoa, poistoilmahormeja ja tuloilmakanavia pestään.

Pesuaine säästää pintoja

Toistuvien pesujen seurauksena betoni kuluu, mikä näkyy pinnan haurastumisena ja epätasaisuutena. Puhdistaminen vaikeutuu entisestään ja taudinaiheuttajat saavat lisää tarttumispintaa. Pesuainetta käytettäessä lika irtoaa helpommin kuin pelkällä vedellä ja pinnat kuluvat vähemmän. Vaahtoavaa pesuainetta käytettäessä vaahdotus kannattaa aloittaa alhaalta ylöspäin valumisen estämiseksi.

Pesuaineen tuomaan hyötyyn verrattuna sen kustannus on vähäinen.

Pesuaineen tuomaan hyötyyn verrattuna sen kustannus on vähäinen. On parempi antaa pesuaineen tehdä työ ja irrottaa lika, kuin runnoa se väkisin irti vedellä ja kovalla paineella, jolloin helposti myös lika roiskuu levittäen taudinaiheuttajia.

Suosittelavaa on käyttää emäksisiä, desinfiointia pesuaineita. Klooripitoisista valmisteista vapautuu lämpimässä klooria ilmaan, joten niiden kanssa on parempi käyttää kylmää vettä ja huolehtia hyvästä ilmanvaihdesta.

Vahvassa on usko siihen, että kuumuus tappaa kaikki pöpöt. Kanalan kylmiä beto-

nipintoja pestäessä on kuitenkin lähes mahdotonta saavuttaa kyllin korkeaa lämpötilaa. Vaikka lämpötila pesurin suuttimella olisikin korkea, se on betonipinnan halkeamissa tai jo puolen metrin päässä suuttimelta huomattavasti alhaisempi.

Yli 60-asteinen vesi polttaa valkuaispitoisen lian kiinni pintoihin, joten pesuveden lämpötilan ei tulisi ylittää tätä.

Desinfiointilla loppusilaus

Desinfiointi tehdään pintakuiville – ei rutiikuiville – pinnoille, joten kanalan on saatava kuivahtaa ennen desinfiointiaineen levitystä.

Usein kanaloita desinfioidaan välittömästi pesun jälkeen. Vesi kuitenkin heikentää tulosta kahdella tavalla. Märillä pinnoilla desinfiointiaineen pitoisuus laimeenee ja veden pintajännitys estää sen tunkeutumisen betoniin. Kannattaakin harkita, meneekö desinfiointiin käytetty aika ja raha hukkaan, jos pinnoille ei saada tarvittavaa vaikuttavan aineen pitoisuutta.

Täytyy myös huolehtia, että pesurin sekoittajalla saavutetaan tarvittava desinfiointiaineen pitoisuus. Tämä kannattaa ajoin arvioida käytetyn desinfiointiaineen ja veden määriä vertailemalla.

Desinfiointiainetta ei ole tarpeen vaihdella. Riski taudinaiheuttajien muuntautumisesta vastustuskykyisiksi desinfiointiaineille on erittäin pieni. Valmisteen valinnassa onkin tärkeämpää kiinnittää huomiota siihen, että se tehoaa tilalla esiintyviin taudinaiheuttajiin, erityisesti esimerkiksi suolinkaisiin. Desinfiointiaineen käyttöohjeen mukainen pitoisuus ja levitys puhtaille pinnoille varmistavat lopputuloksen.

Ilmanpoistohormiin ruokkijoiden yläpuolella kertyy erän aikana paljon rehu-pölyä.

ERÄTAUON TYÖLISTA

- Lannan ja rehunloppujen tyhjennys
- Mekaaninen puhdistus
- Liotus (vedellä tai desinfiointiainella)
- Pesu (painepesuri ja < 60 °C vesi + pesuaine)
- Huuhtelu
- Kuivatus
- Desinfiointi
- Uusien kuivikkeiden ja lintujen tuonti kuivaan kanalaan

Joka erätauolla puhdistetaan ja desinfioidaan kanalan lisäksi ruokinta- ja vesilinjat, munahuone ja -varasto sekä huoltotilat ja raatokontti.